

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2023

Energetika > EU 03

Z obsahu:

- Reforma uspořádání trhu s elektřinou
- Průmysl s čistými nulovými emisemi
- Francouzský zákon o urychlení výstavby jaderných zařízení

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v březnu Evropská komise zveřejnila návrhy několika legislativních aktů, které společně vytváří rámec pro snížení závislosti EU na dovozu a pro posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Dlouho očekávaný návrh na reformu uspořádání trhu s elektřinou má za cíl urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie a zároveň postupně ukončit využívání zemního plynu. V reakci na nárůst cen energie v loňském roce je záměrem této iniciativy, která předpokládá revizi několika právních předpisů, lépe chránit spotřebitele před volatilitou cen. V návaznosti na Průmyslový plán Zelené dohody zveřejněný minulý měsíc Komise v březnu předložila návrh legislativního aktu o průmyslu s čistými nulovými emisemi (Net Zero Industry Act). Umožnit má rozšíření výroby čistých technologií v EU. Cílem je do roku 2030 dosáhnout výrobní kapacity pro strategické technologie potřebné k dosažení uhlíkové neutrality ve výši alespoň 40 % ročních potřeb EU. Návrh nařízení o kritických surovinách pak uvádí komplexní soubor činností, které mají zajistit přístup EU k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin. Předložené legislativní návrhy nyní projdou řádným legislativním procesem v evropských institucích. V souvislosti s Průmyslovým plánem se na evropské úrovni vede debata o významu jaderné energie pro cíl EU dosáhnout čistých nulových emisí. Francie se v rámci této diskuse o výběru čistých technologií soustředí na uznání klíčové role nízkouhlíkové jaderné energie v procesu dekarbonizace, a to včetně tzv. růžového vodíku. Iniciovala setkání 11 členských zemí EU (včetně ČR), které mají zájem o spolupráci v oblasti jádra. Jeho akceptování jako čisté technologie by mohlo usnadnit přístup k finančním prostředkům v rámci průmyslové strategie. Francie plánuje výstavbu šesti nových jaderných reaktorů typu EPR2 a pro dalších osm hodlá vypracovat studie proveditelnosti. S cílem umožnit jejich rychlou výstavbu schválili francouzští poslanci návrh zákona, který stanoví výjimku z povinnosti stavebního povolení pro stavby a práce spojené se zřízením jaderného reaktoru a zároveň zkracuje lhůty pro schválení přípravných prací.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pirkl | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Freemages.com.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REFORMA USPOŘÁDÁNÍ
TRHU S ELEKTŘINOU

PRŮMYSL S ČISTÝMI
NULOVÝMI EMISEMI

REFORMA USPOŘÁDÁNÍ TRHU S ELEKTŘINOU

Evropská komise dne 14. března zveřejnila dlouho očekávaný návrh na reformu uspořádání trhu s elektřinou, který předpokládá revizi několika právních předpisů, zejména nařízení o vnitřním trhu s elektřinou, směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a nařízení REMIT. Návrh nyní projde řádným legislativním procesem v Evropském parlamentu a Radě. Zástupci evropských institucí avizují snahu dosáhnout v rámci dialogu dohody do konce roku.

Cílem celého souboru opatření je urychlit nárůst obnovitelných zdrojů energie a zároveň postupně ukončit využívání zemního plynu, dále snížit závislost spotřebitelských cen elektřiny na kolísavých cenách fosilních paliv a lépe chránit spotřebitele před případným budoucím prudkým nárůstem maloobchodních cen.

V důsledku ruské invaze na Ukrajinu, která destabilizovala globální trhy s energií, v loňském roce významně narostly účty za energii. Jedním z hlavních cílů aktuální reformy je proto zvýšení

ochrany spotřebitelů před volatilními cenami energií. K dispozici by měli mít široký výběr smluv, aby si mohli zvolit dlouhodobé pevně stanovené ceny. Zároveň budou mít možnost uzavřít více smluv nebo zvolit kombinovanou smlouvu na míru. Na jedno odběrné místo tak bude možné mít více než jeden elektroměr, což zákazníkům umožní minimalizovat riziko krátkodobých cenových šoků a zároveň odebírat elektřinu v době, kdy je levnější, například k nabíjení elektromobilů.

Kromě toho by se měla zvýšit také ochrana těch nejohroženějších. Členské státy budou například muset zajistit, aby zranitelní spotřebitelé, kteří mají nedoplatek, nebyli odpojeni.

V případě krize cen elektřiny umožňuje návrh reformy členským státům rozšířit regulované maloobchodní ceny na domácnosti a na malé a střední podniky (článek 66a). Krizovou situaci by při naplnění předem definovaných podmínek vyhlásila Komise, a to buď na regionální nebo celounijní úrovni. Zavedení regulovaných maloobchodních cen by pak bylo možné pouze za situace, že mj. nedojde k diskriminaci žádného dodavatele, kteří by za dodávky elektřiny pod cenou měli dostávat kompenzace.

V rámci návrhu došlo také k přepracování pravidel pro sdílení energie z obnovitelných zdrojů. Aktivní zákazníci tak budou moci

prodávat přebytečnou solární, případně větrnou, energii nejen svému dodavateli, ale i ostatním aktivním zákazníkům.

V neposlední řadě reforma mění způsob, jakým budou odměňováni inframarginální výrobci elektřiny. I když budou dál aktivní na krátkodobém trhu, neměla by již volatilní cena určovat jejich příjmy. Ty se budou spíše odvíjet od dlouhodobých smluv jako jsou smlouvy o nákupu energie (power purchase agreements - PPA) a tzv. dvousměrné rozdílové smlouvy.

V této souvislosti Komise navrhuje usnadnit zavádění stabilnějších dlouhodobých smluv PPA, které umožní uzavírat dohody přímo mezi odběratelem (podniky) a výrobcem elektřiny. Ten se zaváže prodat elektřinu z obnovitelných zdrojů za určitou cenu a odběratelé tak mohou být chráněni před volatilitou cen. Naopak výrobci budou mít jistotu stálého odběru a dlouhodobého příjmu za vyrobenou elektřinu.

Navrhovaná reforma také předpokládá povinnost členských států poskytovat veřejnou podporu na nové investice do výroby elektřiny z nízkouhlíkových nefosilních paliv (včetně obnovy či rozšíření stávajících zařízení či prodloužení jejich životnosti), a to v podobě dvousměrných rozdílových smluv (contract for difference - CfD). Členské státy přitom budou muset případné výplaty generované rozdílovými smlouvami použít k přímému snížení výdajů za elektřinu na straně všech

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REFORMA USPOŘÁDÁNÍ
TRHU S ELEKTŘINOU

PRŮMYSL S ČISTÝMI
NULOVÝMI EMISEMI

odběratelů elektřiny.

Návrh, který nyní projde řádným legislativním procesem, zatím nezískal jednomyslnou podporu členských zemí. Španělsko, které dlouhodobě podporuje hlubší reformu a s tím spojenou vyšší míru regulace, uvedlo, že během svého předsednictví Rady EU ve druhé polovině letošního roku bude pracovat na „obohacení“ návrhu. Francouzská ministryně odpovědná za energetiku ocenila (jak píše Politico), že návrh nabízí nové možnosti pro snížení volatility cen elektřiny a zároveň umožňuje obnovu francouzské jaderné flotily. Naproti tomu rakouská ministryně uvedla, že se nepodařilo zajít dostatečně daleko v oddělení cen elektřiny a plynu.

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**REFORMA USPOŘADÁNÍ
TRHU S ELEKTŘINOU**

**PRŮMYSL S ČISTÝMI
NULOVÝMI EMISEMI**

PRŮMYSL S ČISTÝMI NULOVÝMI EMISEMI

Evropská komise dne 16. března předložila návrh legislativního aktu o průmyslu s čistými nulovými emisemi (Net Zero Industry Act). Jeho cílem je především rozšířit výrobu čistých technologií v EU a zajistit, aby členské státy EU byly dobře vybaveny pro přechod na čistou energii.

Navrhovaný právní předpis (nařízení) vychází z Průmyslového plánu Zelené dohody, který Komise **předložila** na začátku února se záměrem podpořit konkurenceschopnost evropského klimaticky neutrálního průmyslu.

S úmyslem zajistit soběstačnost EU při výrobě čistých technologií se nařízení zaměřuje na technologie, které významně přispějí ke snížení emisí uhlíku. Patří mezi ně solární fotovoltaická a solární tepelná energie, větrná energie na pevnině a obnovitelné zdroje energie na moři, baterie a ukládání energie, tepelná čerpadla a geotermální energie, elektrolyzéry a palivové články, bioplyn/ biometan, zachycování, využívání a ukládání uhlíku, technologie sítí, udržitelné technologie alternativních paliv, pokročilé technologie pro

výrobu energie z jaderných procesů s minimálním odpadem z palivového cyklu, malé modulární reaktory a související paliva nejvyšší třídy.

Komise navrhuje upřednostnit strategické projekty s čistými nulovými emisemi, které jsou považovány za zásadní pro posílení odolnosti a konkurenceschopnosti průmyslu EU. Tyto projekty (uvedené v **příloze** nařízení), pro něž platí pravidlo minimálně 40 % domácí výroby, mohou získat povolení v kratší lhůtě a využít zjednodušených postupů.

Jedním z opatření, které navrhované nařízení zavádí, je vznik Platformy pro Evropu s čistými nulovými emisemi (Net-Zero Europe Platform). Ta by měla usnadnit výměnu informací, lepší koordinaci a v neposlední řadě podnítit investice tím, že určí finanční potřeby, překážky a osvědčené postupy pro projekty v celé EU.

Co se týká možností financování průmyslu s čistými nulovými emisemi, Komise uvádí, že zásadní budou soukromé investice společností a finančních investorů. V souvislosti s veřejnou podporou Komise odkazuje na dočasný krizový a transformační rámec zveřejněný na začátku března a revizi obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER), které členským státům aktuálně umožňují větší flexibilitu při poskytování podpory. Kromě toho jsou k dispozici již zavedené programy financování jako Nástroj pro obnovu a odolnost, InvestEU, programy kohezní politiky a Inovační fond.

Zároveň Komise avizuje předložení návrhu na zřízení Evropského fondu suverenity, který by měl „poskytnout odpověď“ na investiční potřeby nově vznikajících technologií souvisejících s ekologickou a digitální transformací, včetně čistých technologií. Zaměřen má být na důležité projekty společného evropského zájmu (IPCEI), přičemž snahou bude umožnit přístup k takovým projektům všem členským státům.

Návrh legislativního aktu nyní projde řádným legislativním procesem v evropských institucích.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ENERGETICKÁ
PLATFORMA EU

ENERGETICKÁ PLATFORMA EU

Dne 2. března se uskutečnilo již druhé zasedání řídicího výboru energetické platformy EU. Místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič v této souvislosti uvedl, že dosud 22 členských států EU vyjádřilo předběžný zájem o agregaci poptávky po plynu ve výši 17 miliard m³ na příští tři roky. Tento objem bude doplněn o 4 miliardy m³ poptávky Moldavska, Ukrajiny a Srbska.

Řídicí výbor jednal také o struktuře, resp. organizaci společností, které spojují svou poptávku po plynu. Připravuje se systém centrálních nákupčích, v jehož rámci bude jedna plynárenská společnost zastupovat menší společnosti. V půlce března byla spuštěna výzva k vyjádření zájmu společností, které mohou jednat jako centrální nákupčič. Místopředseda EK předpokládá, že společné nákupy budou zahájeny již v dubnu.

Energetická platforma EU byla **vytvořena** na základě mandátu Evropské rady v dubnu loňského roku, a to s cílem koordinovat jednání s hlavními dodavateli zemního plynu a LNG.

Členské státy tak mohou sdružit svoji poptávku a využít výhody společné platformy EU, která patří mezi největší spotřebitele plynu v globálním měřítku. Společná poptávka umožní snížení tlaku vzájemné konkurence a zvýší pravděpodobnost dosažení nižších cen.

V prosinci loňského roku bylo přijato (podle článku 122 SFEU) **nařízení** o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, které poskytuje právní rámec pro energetickou platformu EU a stanovuje pravidla pro koordinaci nákupu plynu, resp. agregaci poptávky a společný nákup plynu.

V lednu Komise uzavřela smlouvu s poskytovatelem služeb společností **Prisma**, která se stala provozovatelem platformy AggregateEU. V rámci tohoto mechanismu mohou nyní společnosti (z EU a **EnS**) agregovat svoji poptávku, ale i nabídku plynu na příští zimu 2023/24. Poptávka bude následně sladěná s nejuhodnějšími nabídkami. Poté se mohou společnosti rozhodnout, zda plyn (za nabídkových podmínek) nakoupí nebo ne, neboť tato poptávka není závazná a společnosti se tak mohou rozhodnout objednaný objem plynu přes platformu nakonec nerealizovat. Případný nákup pak mohou společnosti provést buď samostatně, nebo mohou vytvořit konsorcium na nákup plynu a nakupovat společně. Do této platformy se zaregistrovala rovněž ČEZ, a.s.

Členské země jsou povinny agregovat poptávku v objemu 15 % jejich cíle v oblasti skladování zemního plynu. Nad tento limit je agregace dobrovolná.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PROJADERNÁ ALIANCE

PROJADERNÁ ALIANCE

U příležitosti neformálního zasedání Rady pro energetiku ve Stockholmu se uskutečnilo setkání 11 členských zemí EU, které mají zájem o spolupráci v oblasti jaderné energie.

Ministři energetiky Bulharska, České republiky, Finska, Francie, Chorvatska, Maďarska, Nizozemska, Polska, Rumunska, Slovenska a Slovinska ve společném prohlášení podpořili užší spolupráci národních jaderných sektorů. Cílem této aliance je koordinovat osvědčené postupy, podpořit nové projekty, které jsou založeny na inovativních technologiích, a prozkoumat spolupráci napříč dodavatelskými řetězci v oblasti jaderné energie.

Francie, která setkání iniciovala, aktuálně usiluje o akceptování role jádra v rámci nízkoemisní energetické politiky EU. Během jednání o průmyslovém plánu EU se soustředí na uznání klíčové role nízkouhlíkové jaderné energie v procesu dekarbonizace, a to včetně tzv. růžového vodíku. Ten je vyroben z jaderné energie a oproti vodíku vyrobenému z OZE má výhodu konstantního toku energie, což elektrolyzérům umožňuje nepřetržitý provoz. Akceptování jádra jako čisté

technologie by mohlo zajistit přístup k finančním prostředkům v rámci průmyslové strategie.

Snaha Francie však čelí opozici ze strany zemí, jako jsou Německo, Rakousko a Lucembursko, které jsou vůči využívání jaderné energie skeptické.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ZELENÉ DLUHOPISY

ZELENÉ DLUHOPISY

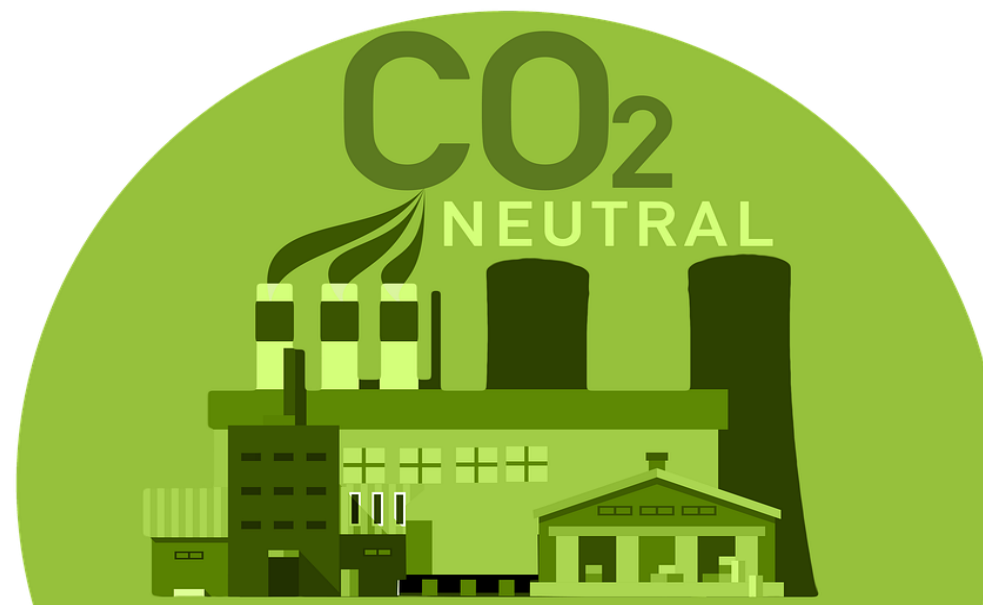
Na konci února dosáhli vyjednávači Rady a Evropského parlamentu předběžné dohody o vytvoření evropských zelených dluhopisů (EuGB). Nařízení stanoví jednotné požadavky na emitenty dluhopisů, kteří chtějí používat označení EuGB.

Podle předběžné dohody budou muset být veškeré výnosy z EuGB investovány do ekonomických činností, které jsou v souladu s taxonomií EU, pokud se na dotčená odvětví již vztahuje. Pro odvětví, na něž se taxonomie EU dosud nevztahuje, a pro některé velmi specifické činnosti, bude existovat rezerva flexibility ve výši 15 %. Jinými slovy: dokud nebude taxonomický rámec plně funkční, bude možné 15 % výnosů EuGB investovat do ekonomických činností, pro které zatím nebyla stanovena technická screeningová kritéria. Využití a potřeba této rezervy flexibility budou znovu posouzeny s postupným přechodem Evropy ke klimatické neutralitě a se stále rostoucím počtem atraktivních a ekologických investičních příležitostí, u nichž se očekává, že budou k dispozici v nadcházejících letech.

Předběžnou dohodu nyní musí schválit Rada a Evropský parlament. Následně nabude účinnosti 12 měsíců po svém vstupu v platnost.

Toto nařízení stanovuje první standard ohledně zelených dluhopisů, a to i v celosvětovém měřítku, přičemž kromě požadavku, že finanční prostředky musí jít na zelené aktivity, zajišťuje nezbytnou transparentnost a dohled nezávislých třetích stran.

Zelené dluhopisy mohou pomoci mobilizovat kapitál potřebný pro financování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Od roku 2007 trh zelených dluhopisů roste exponenciálně, nicméně jejich podíl na celkovém objemu dluhopisů je zatím malý. Představuje zhruba 3 až 3,5 % z celkové emise dluhopisů.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

FRANCOUZSKÝ ZÁKON
O URYCHLENÍ
VÝSTAVBY
JADERNÝCH ZAŘÍZENÍ

FRANCOUZSKÝ ZÁKON O URYCHLENÍ VÝSTAVBY JADERNÝCH ZAŘÍZENÍ

Národní shromáždění ve Francii přijalo dne 21. března návrh zákona o urychlení výstavby jaderných zařízení a prodloužení provozu těch stávajících. Hlavním cílem tohoto legislativního aktu je zjednodušení povolovacích řízení a urychlení přípravných stavebních prací.

Přijatá opatření k urychlení stavebních řízení se týkají výstavby nových jaderných zařízení, která jsou v blízkosti stávajících lokalit. S cílem zjednodušit a urychlit povolovací postupy stanoví přijatý návrh zákona několik výjimek ze současných pravidel. Patří mezi ně výjimka z povinnosti stavebního povolení pro stavby, zařízení, instalace či práce spojené se zřízením jaderného reaktoru a jeho uvedením do provozu. Soulad s pravidly územního plánování bude hodnocen v rámci posouzení vlivů na životní prostředí a povolení ke vzniku jaderné elektrárny.

Současně byly zkráceny lhůty pro schválení přípravných prací (zemní práce, oplocení nebo parkoviště potřebná pro staveniště atd.). Tyto

práce mohou být zahájeny již po kladném posouzení vlivů na životní prostředí a po veřejném šetření. Není tedy nutné čekat na dokončení všech administrativních procesů. Navrhovatel legislativního aktu očekává, že takové zjednodušení povolovacích řízení může urychlit zahájení přípravných prací alespoň o dva roky.

Pro výstavbu jaderných reaktorů na pobřeží (za podmínky, že budou instalovány v blízkosti stávající jaderné elektrárny) bude platit výjimka z pobřežního zákona (Loi Littoral). To se týká např. zamýšleného projektu výstavby nových jaderných reaktorů v elektrárně Penly v departmentu Seine-Maritime v Normandii.

Výstavba jaderného reaktoru, který splňuje podmínky stanovené příslušným nařízením, je důvodem k uznání veřejného zájmu. Přijatý návrh zákona přitom umožňuje vyvlastnění s okamžitým převzetím majetku, jehož získání je nezbytné pro realizaci jaderného reaktoru. Podmínky pro takové vyvlastnění z důvodu veřejného zájmu budou specifikovány vyhláškou.

Doba uplatňování zjednodušujících opatření k urychlení stavebních řízení je stanovena na 20 let od vyhlášení tohoto zákona.

Jeho návrh také upravuje opatření týkající se provozu stávajících jaderných zařízení. Zjednodušuje postup pravidelného přezkumu reaktorů starších 35 let a posiluje účast

veřejnosti. Rovněž pro případ, kdy jaderné zařízení není v provozu po dobu delší než dva roky (například z důvodu provozních potíží), nahrazuje se jeho konečné odstavení, které dosud bylo ze zákona automatické, postupem zahrnujícím vydání nařízení (dekretu) o uzavření. Provozovateli se tím umožňuje předložení připomínek.

Návrh byl přijat v prvním čtení poměrem hlasů 402 pro ku 130 proti. Nyní by měl legislativní proces pokračovat, a to buď prostřednictvím společného výboru zákonodárců obou komor, nebo ve druhém čtení.

Cílem navrhovaného zákona je usnadnit rozvoj jaderné energetiky ve Francii. Záměr na „znovuzrození“ francouzského jaderného průmyslu oznámil prezident Macron v únoru loňského roku. Rozsáhlý plán zahrnuje výstavbu šesti nových jaderných reaktorů typu EPR2, zahájení studie proveditelnosti pro dalších osm reaktorů a za předpokladu zaručené bezpečnosti prodloužení životnosti starších jaderných elektráren na více než 50 let. Více o renesanci jádra ve Francii si můžete přečíst v [bulletinu Energetika v EU](#) z února 2022.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

DISKUSE K REFORMĚ
TRHU S ELEKTRÍNOU

DISKUSE K REFORMĚ TRHU S ELEKTRÍNOU

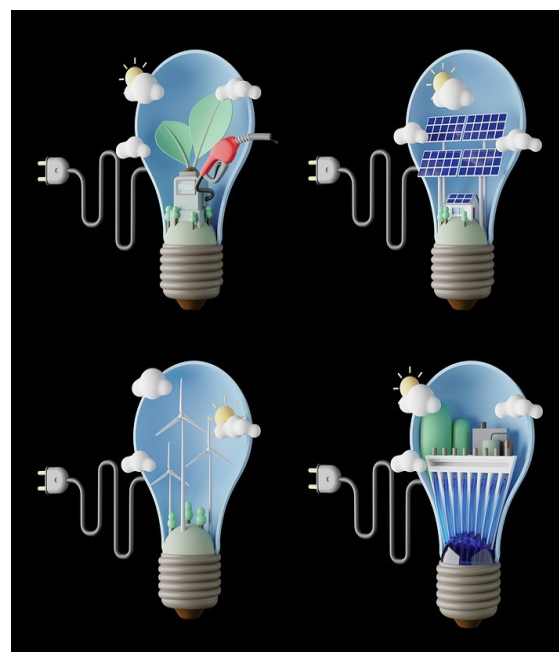
Dne 21. března se v Bruselu konala akce s názvem „Energy effective solutions for the EU – let’s talk about Energy Market Design Reform“. Cílem akce bylo seznámit se s pohledem odvětví, která byla těžce zasažena energetickou krizí, a zvážit, zda navrhovaná podoba trhu s elektřinou odpovídá poptávce vybraných odvětví ekonomiky. Cílem akce bylo také zvážit, do jaké míry navrhované změny přispějí ke zvýšení investic do obnovitelných zdrojů energie, síťové infrastruktury a systémů skladování energie, aby byla zajištěna stabilita elektrizační soustavy.

Čestným řečníkem byl člen kabinetu Janusze Wojciechowského, evropského komisaře pro zemědělství, který vyzdvihl roli strategické nezávislosti a hovořil o dopadu vysokých cen energie na zemědělský sektor. Zdůraznil, že je třeba zajistit konkurenceschopné a dostupné ceny energie pro zemědělce. Poslanec Evropského parlamentu Bogusław Liberadzki

následně podpořil Wojciechowského poselství a zdůraznil potřebu chránit zemědělský sektor před výkyvy cen energií.

Aleksandra Baranska z Evropské komise představila hlavní pilíře navrhované reformy uspořádání trhu. Cílem komise je zachovat stejný směr energetické politiky, ale omezit volatilitu cen a chránit výrobce i spotřebitele. Baranska rovněž zdůraznila význam flexibility pro integraci obnovitelných zdrojů energie do sítě.

Cillian O'Donoghue, politický ředitel asociace

Eurelectric, shrnul postoj Eurelectric k návrhu. Eurelectric návrh obecně uvítal a ocenil důraz na podporu dlouhodobých trhů a nepovinných dvoustranných contracts for difference. Vyjádřil však také opatrnost ohledně navrženého řešení snižování špiček (peak shaving), které není technologicky neutrální, a rozsáhlé reformy REMIT (Integrita a transparentnost velkoobchodního trhu s energií).

Cílem akce bylo rovněž zvážit, zda je trh připraven na výzvu v podobě zvýšené kapacity a přerušované výroby energie z obnovitelných zdrojů a zda reforma podpoří konkurenceschopné ceny elektřiny a zajistí jistotu investic do obnovitelných zdrojů energie. Cílem navrhovaných změn je přispět ke zvýšení investic do obnovitelných zdrojů energie, infrastruktury sítě a systémů skladování energie, aby byla zajištěna stabilita elektrizační soustavy.

Na akci byl zdůrazněn význam zajištění konkurenceschopných a dostupných cen energie, ochrany výrobců i spotřebitelů a podpory investic do obnovitelných zdrojů energie, síťové infrastruktury a systémů skladování energie.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

STATISTIKY VYTÁPĚNÍ
A KLIMATIZACE BUDOV
V EU

STATISTIKY VYTÁPĚNÍ A KLIMATIZACE BUDOV V EU

Eurostat vydal na začátku letošního března **statistiku týkající se vytápění a klimatizace budov v Evropské unii. Zpráva obsahuje jak aktuální údaje, tak i data o dlouhodobém vývoji obou energetických fenoménů.**

Jakým způsobem Eurostat vyhodnocuje výkony v chlazení a vytápění?

Eurostat ve svých statistikách pracuje s pojmem vytápění (respektive chladicí) denostupně (HDD/CDD). Jedná se o index umožňující hodnotit energetické požadavky budov z hlediska vytápění a chlazení. Jde o rozdíl mezi průměrnou denní venkovní teplotou a jakoukoli jinou teplotou, kterou si můžeme libovolně zvolit, v časovém intervalu 24 hodin. Oba indexy ovšem samostatně nevypovídají o spotřebě energie nebo emisích skleníkových plynů, které závisí na celé řadě dalších faktorů, jako je umístění a orientace budovy, použitá izolace nebo druh energie, která je v budově použita.

Jak se v dlouhodobém pohledu mění charakteristiky vytápění a chlazení v Evropské unii?

Souhrnný výsledek odhalil zajímavý fenomén, který je zároveň nejdůležitějším výstupem části zprávy, která se týká dlouhodobého vývoje. Mezi roky 1979 až 2022 poklesla potřeba vytápění budov v Evropské unii o 19 %. Konkrétně z 3 510 denostupňů na 2 858 denostupňů. To znamená, že v roce 2022 bylo zapotřebí o pětinu méně energie na vytápění než na konci sedmdesátých let. Na straně druhé významně stoupl počet chladících denostupňů. Ve stejném sledovaném období tento index stoupl čtyřnásobně, konkrétně z 37 denostupňů v roce 1979 na 140 denostupňů v roce 2022. Statisticy tyto trendy blíže nevysvětlují, teoreticky může jít o kombinaci řady vlivů, jistě i včetně vzestupu průměrných teplot na severní polokouli, ale také lepšími izolačními vlastnostmi stavebních materiálů apod.

Jak se mezi členskými státy lišila potřeba vytápění?

Hodnoty denostupňů ve vytápění se logicky napříč Unii značně liší podle geografické polohy. První místa žebříčku tak zaujímají státy

na severu EU. Nejvyšší hodnotu denostupňů loni zaznamenalo Finsko (5 277 HDD). Na dalších místech se umístilo sousední Švédsko (4 919 HDD) a trojice pobaltských republik – Estonsko (4 118 HDD), Lotyšsko (4 026 HDD) a Litva (3 773 HDD). Opačné přičky tohoto žebříčku jsou vyhrazené pro státy na jihu našeho kontinentu. Nejméně bylo nutné vytápět na Maltě (544 HDD) – budovy v tomto ostrovním státu, geograficky už bližším Africe, tak vyžadují 10x nižší úroveň vytápění oproti Finsku. Na druhém místě je další středomořský ostrovní stát Kypr (696 HDD), následovaný státy Pyrenejského poloostrova – Portugalskem (968 HDD) a Španělskem (1 478 HDD). Zemí s pátým nejnižším počtem HDD pak bylo v roce 2022 Řecko (1 538 HDD). Česká republika se s 3 083 denostupni v roce 2022 umístila na osmém „nejvytápěnějším“ místě v EU, lehce nad průměrem EU, mezi Polskem a Slovenskem. Dlouhodobá statistika vytápění se zabývala rovněž regiony (na stupni NUTS 3) v rámci Evropské unie. Nejvyšší průměrné hodnoty od roku 1979 zaznamenal kraj Norrbotten, ležící na samém severu Švédska, jehož centrem je město Lulea. Ve sledovaném období vykázal průměrnou roční hodnotu 6 647 HDD. Na druhém místě skončilo těsně sousední finské Laponsko (Lappi) s výsledkem 6 640 HDD. Třetí místo dlouhodobé tabulky zaujímá švédský kraj Västerbotten ležící okolo města Umea s výsledkem 6 077 HDD. Nejmenší hodnoty

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY V EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)

STATISTIKY VYTÁPĚNÍ
A KLIMATIZACE BUDOV
V EU

naopak vykázala pětice regionů ležících na španělských Kanárských ostrovech. Jedná se o regiony Fuerteventura (17 HDD), La Gomera (38 HDD), Lanzarote (53 HDD), Gran Canaria (150 HDD) a La Palma (250 HDD).

Jaké hodnoty vykazovalo v roce 2022 chlazení?

Hodnoty chladících denostupňů v roce 2022 jsou téměř zrcadlové oproti vytápění. Nejvíce bylo třeba chladit budovy na Maltě (842 CDD). Následoval Kypr (698 CDD), Španělsko (384 CDD), Itálie (375 CDD) a Řecko (372 CDD). Naopak nejméně bylo zapotřebí klimatizovat v Irsku (0,03 CDD), následovaném čtveřicí severoevropských států. Konkrétně Švédskem (1,6 CDD), Finskem (2,5 CDD), Dánskem (3,4 CDD) a Lotyšskem (13,6 CDD). ČR byla v roce 2022 s 26,6 CDD na 19. místě, za Belgií a před Litvou. Z dlouhodobého pohledu se nejvíce musí chladit obyvatelé maltského regionu Gozo a Comino (594 CDD), dále Kypru (580 CDD), regionu samotného ostrova Malta (577 CDD) a řeckých oblastí Jižních Athén (567 CDD), Pirea a Jónských ostrovů (566 CDD).

